

Sygn. akt VIII U 1776/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2019 r. w Gliwicach

sprawy B. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 marca 2018 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1776/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 19 marca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonej B. S. ponownego przeliczenia emerytury. W uzasadnianiu organ rentowy podał, że ubezpieczona nie przedstawiła nowych dowodów mających wpływ na zmianę decyzji. Według ZUS brak podstaw do zaliczenia do okresów składkowych okresu nauki w (...) Szkole (...) ponieważ uczeń odbywający praktyki w kopalni nie pozostawał z nią w stosunku pracy.

W odwołaniu ubezpieczona domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i zaliczenia okresu od 1 września 1969 roku do 24 czerwca 1972 roku do okresów składkowych ponieważ składki od wynagrodzenia były odprowadzane.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. S. urodziła się (...). Decyzją z dnia 18 lutego 2015 roku ZUS przyznał jej prawo do emerytury od (...) Wysokość świadczenia została obliczona zgodnie z przepisem art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do kapitału początkowego nie zaliczono ubezpieczonej okresu od 1 września 1969 roku do 25 maja

1972 roku. W tym czasie odwołująca była uczennicą (...) Szkoły (...) w K.. Zgodnie z zaświadczeniem Zespołu Szkół Zawodowych nr (...) w K. z dnia 10 kwietnia 2018 roku w czasie nauki w szkole ubezpieczona odbywała praktyczną naukę zawodu w kopalni. KWK (...) w K. potrącała składkę ZUS od ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego uczniom z tytułu praktycznej nauki zawodu.

W okresie od 1 września 1969 roku do 24 czerwca 1972 roku ubezpieczona uczyła się w (...) Szkole (...) KWK (...) w K.. Uczniowie zawierali umowy o naukę w zasadniczej szkole górniczej z Kopalnią (...). Obecnie dokumentacją z (...) nr 1 KWK (...) w K. dysponuje Zespół Szkół Zawodowych nr (...) w K.. Wspomnianych wyżej umów o naukę szkoła ta nie posiada. (...) nr 1 KWK (...) w K. podlegała pod Ministerstwo Górnictwa i Energetyki. Zgodnie z zarządzeniem nr 80 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 22 kwietnia 1959 roku i później obowiązującym zarządzeniem nr 24 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 4 czerwca 1970 roku uczniowie otrzymywali pomoc materialną (§ 10 zarządzenia z 4 czerwca 1970 roku), mieli 2 tygodnie ferii zimowych i 2 miesiące ferii letnich. KWK (...) w K. potrącała składkę ZUS od ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego uczniom z tytułu nauki zawodu do października 1988 roku.

W spornym okresie opiekę nad ubezpieczoną sprawował jej wujek z uwagi na śmierć rodziców. On załatwiał formalności związane z praktyką w szkole. Sam był pracownikiem kopani i mówił ubezpieczonej, że podjęcie nauki w (...) Szkole (...) jest dobrym pomysłem ponieważ ubezpieczona będzie miała stypendium, rentę rodzinną, zaliczoną szkołę do lat pracy. Przez trzy lata szkoły ubezpieczona miała zajęcia w kopalni, w zakładzie przeróbczym, który był w ruchu. W 3 klasie były to 3 dni. Zajęcia w kopalni trwały od 6.00 do 13.00. Uczniami opiekował się nauczyciel zawodu. Cała grupa zaś podlegała dozorowi kopalni. Ubezpieczona otrzymywała stypendium wypłacane w kasie szkoły co miesiąc. Nie było urlopów tylko wakacje letnie, które trwały 2 miesiące i ferie zimowe trwające 2 tygodnie. Zwolnienia lekarskie należało przedstawiać z Ośrodka (...). Po zakończeniu nauki ubezpieczona bez przerwy podjęła pracę w Kopalni (...). W aktach osobowych B. S. z KWK (...) brak umowy o praktyczną naukę zawodu. Ze świadectwa pracy wynika, że ubezpieczona była zatrudniona od 26 maja 1972 roku.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie przeprowadzonych dowodów: akt organu rentowego, akt osobowych KWK (...), informacji Zespołu Szkół Zawodowych nr (...) w K. (karta 4, 22), świadectwa szkolnego (karta 23), przesłuchania stron (karta 25-26).

Sąd w całości oparł się na dowodach zgromadzonych w aktach organu rentowego i w aktach osobowych. Uwzględnił sąd informację z Zespołu Szkół Zawodowych nr (...) w K. oraz świadectwo szkolne. Sąd dał wiarę ubezpieczonej w całości

Sąd zważył co następuje:

odwołanie nie było zasadne.

Organ rentowy odmówił przeliczenia świadczenia ubezpieczonej. Stanowisko to jest słuszne.

Zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2004r., Nr 39, poz. 353 ze zmianami) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Według przepisu art. 26 ust. 1 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na

subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Z kolei art. 174 ust. 1 i 2 ustawy stanowi:

1. kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 r.

Do okresów składkowych sąd nie zaliczył okresu od 1 września 1969 roku do 25 maja 1972 roku ponieważ wtedy ubezpieczona nie wykonywała pracy na podstawie przepisów ustawy z 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226 ze zm.). Tylko taka praca może być zaliczona jako okres składkowy na podstawie przepisu art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 3 ustawy o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy młodociani mogli być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu: nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy, odbycia wstępnego stażu pracy. Według art. 13 ust. 1 ustawy czas pracy młodocianych w wieku od lat 15 do 16 wynosił 6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo. Po myśli art. 13 ust. 2 młodocianych w wieku powyżej lat 16 obowiązywał normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy. Zgodnie z art. 13 ust. 3 do czasu pracy młodocianych (ust. 1 i 2) wlicza się czas dokształcania określonego w art. 12 ust. 2 i 3 bez względu na to, czy nauka odbywa się w godzinach pracy czy poza godzinami pracy, jednakże w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo. Zgodnie z art. 17 ust. 3 na wniosek młodocianego objętego dokształcaniem zakład pracy powinien mu udzielić urlopu w okresie ferii szkolnych.

Z informacji udzielonej przez Zespół Szkół Zawodowych nr (...) w K. oraz z przesłuchania stron wynika, że uczniowie (...) nr 1 KWK (...) w K. nie zawierali umowy o praktyczną naukę zawodu, ale o naukę w zasadniczej szkole górniczej. Nie wykonywali oni pracy, ale odbywali praktyki uczniowskie, nie otrzymywali wynagrodzenia tylko stypendia, a w okresie wakacyjnym mieli 2 miesiące ferii letnich oraz 2 tygodnie ferii zimowych, nie zaś urlop. Podstawą wykonywania praktyk uczniowskich były postanowienia zarządzenia nr 80 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 22 kwietnia 1959 roku i później obowiązującego zarządzenia nr 24 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 4 czerwca 1970 roku. Z zarządzeń tych wynika, że w przypadku szkolnictwa górniczego uczniowie zdobywali wykształcenie zawodowe, pozostając wyłącznie w stosunku prawnym typu administracyjnego ze swoją szkołą, a nie w ramach umów o naukę zawodu, które powodowały nawiązanie między tymi podmiotami stosunku pracy.

O braku możliwości zaliczenia praktyk uczniowskich odbywanych przez uczniów zasadniczych szkół górniczych do okresów składkowych wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 11 lutego 1999 roku, II UKN 462/98, w którym stwierdził, że:

Status prawny ucznia, który odbywał zajęcia praktyczne w ramach umowy o naukę w przyzakładowej szkole górniczej, nie pozwala na uznanie okresu tej nauki za składkowy okres zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r. (art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy rewaloryzacyjnej, aktualnie art. 6 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dz.U. Nr 162, poz. 1118).

Podobne stanowisko zostało zajęte przez Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z dnia 25 czerwca 2013 roku, III AUa 2016/12 oraz przez Sąd Apelacyjny w (...) w wyroku z dnia 15 grudnia 2015 roku, III AUa 203/15.

Mając powyższe na uwadze sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek